

4 – 5 METŲ VAIKŲ AGRESIJOS RAIŠKA IR JOS KOREGAVIMO GALIMYBĖS

Regina Skačkauskienė,
dr. Algimantas Bagdonas (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti 4 – 5 metų vaikų agresijos raiškos būdus ir jų koregavimo galimybes.

Reikšminiai žodžiai: agresija, agresyvus elgesys, ikimokyklinis amžius

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, anketinė apklausa (raštu), interviu, ugdomasis projektas.

Rezultatai ir išvados. Vaikai nemoka išreikšti savo jausmų, poreikių, todėl naudoja agresyvų elgesį. Tokių vaikų elgesį galima koreguoti motyvuojant juos elgtis tinkamai, pasakomis, žaidimais, empatijos ugdymu, mokymu kaip suvaldyti pyktį. Ugdymo įstaigoje svarbu sukurti palankias edukacines aplinkas: ugdymo metodai ir priemonės turi atitikti vaiko amžių, pomėgius, skiriant dėmesį vaikams su spec. poreikiais. Tėvams ir pedagogams nepakanka žinių, kokiais būdais galima koreguoti vaikų agresyvų elgesį. Tėvai pastebi vaikus elgiantis agresyviai visuomenėje, darželyje. Dauguma pedagogų susiduria su vaikų agresyviu elgesiu. Visi apklaustieji supranta agresyvaus elgesio koregavimo svarbą ir, nors yra susipažinę su teorinėmis žiniomis apie vaiko agresijos raišką ir jos koregavimo galimybes, ne visada jas sugeba pritaikyti praktikoje. Tėvai bei pedagogai per mažai skaito pasakas, mažai laiko skiria žaidimams, turi nepakankamai žinių, kokiais būdais galima koreguoti vaikų agresyvų elgesį. Edukacinio projekto „Moku bendrauti be pykčio“ metu per pokalbius, žaidimus, knygų skaitymą, gyvojo kempelio įsirengimą grupėje, vaikai ugdėsi gebėjimą atpažinti ir įvardinti savo emocijas, gebėjimą suvaldyti pyktį, ugdėsi empatiją. Vaikai dalyvavo veiklose, kurios sužadino vaikų norą dalyvauti jose, suteikė naujų žinių, padėjo vaikams išmokti atpažinti emocijas ir suvaldyti pyktį. Vaikai patyrė džiugių emocijų, susipažino su negirdėtomis sąvokomis. Edukacinis projektas buvo naudingas pedagogams, organizuojant veiklas, susijusias su emocijų suvokimu ir raiška, empatijos ugdymu.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Vaikai agresyviais negimsta. Jie tokias tampa veikiant įvairiems negatyviems faktoriams, kurie formuoja agresyvaus elgesio užuomazgas. Šiuolaikiniai vaikai auga su skaitmeniniais žaislais, kompiuteriais, telefonais. Pirmieji agresijos požymiai pasireiškia kūdikystėje. Visi ikimokyklinio amžiaus vaikai gali kartais elgtis agresyviai, tik agresijos forma ir dažnumas šiuo laikotarpiu keičiasi. Agresija yra neatsiejama vaikų gyvenimo dalis. Nusivylimai ir pergyvenimai, kurie suaugusiems žmonėms atrodo nereikšmingi, vaikų sunkiai priimami dėl nervų sistemos nebrandumo. 4 – 5 metų vaikų agresyvų elgesį būtina koreguoti, bet tėvai ir pedagogai turi nepakankamai žinių. Remiantis moksline literatūra bei atlikto tyrimo duomenimis, siūloma: daugiau dėmesio skirti veikloms, padedančioms vaikams pažinti ir tinkamai išreikšti emocijas; pedagogams tarpusavyje dalintis žiniomis apie vaikų emocijų suvokimo ir raiškos ugdymo galimybes. Kelti kvalifikaciją, susijusią su 4 – 5 metų vaikų agresyvaus elgesio koregavimo galimybėmis. Rekomenduotina bendradarbiauti su tėvais, siekiant tęstinumo koreguojant vaikų agresyvų elgesį, ugdant empatiją.